

Stig Svensson hanterar vant stockarna även om det är länge sedan han dagligen höll på med denna typ av körning.

Tillbaka i skogen

Uppe på timmerkranarna har Stig suttit och spakat många timmar genom åren.

Stig Svensson utanför Alingsås är en doldis i veteranlastbilsretsar även om han i många år haft en renoverad Volvo F89. Då och då ger han sig ut i bilens rätta miljö. Klassiska Lastbilar gjorde ett besök hos honom och fick en dos frisk skogsluft.

Av Bo Norvinge (text & foto)

Det är inte alla renoverade veteranlastbilar som var och varannan vecka under årets varmare halva deltar i landets utbud av rallyn och träffar. En som inte är känd från dessa sammanhang är Stig Svensson från Långared inte långt från sjön Anten med Alingsås som närmaste större ort.

Sedan 2008 har hans Volvo F89 rullat i trakten och det har då säkert blivit en och annan fundering bland dem som råkat få se bilen ute på vägarna.

Stig Svenssons F89 6x2 är av årsmodell 1972 med chassinummer 1762. Ursprungligen var det en rundvirkesbil, troligen med Höglandsbyggnation, som rullade på sågen i Insjön.

Axel Bergkvists Inköps AB står det inristat i ägarplåten på insidan av förardörren men enligt första registreringskortet ägdes den av Gösta Forslunds Virkeshandel i Björbo, ett namn som kanske är mer känt i travkretsar som Björbo-expressen.

Senare köptes bilen in av brandförsvaret och försågs med lastväxlare. Sannolikt var det då som den kortades från det ursprungliga axelavståndet 4,60 till 4,20. De lät i alla fall renovera både motor och växellåda.

Som krokbil i röd färg hade den som uppdrag att gå med sopcontainer för brandkåren i Orsa. När bingen var full åkte de till sopstationen och tömde, så under den tiden blev det måttligt med mil på mätaren.

Stig fann Volvon på Bilkompaniet i Mora våren 1997.

– De ville ha 100.000 kronor mer om vi ville ha med kroken, men vi hade kranen stående så kroken blev kvar, berättar Stig.

Renoveringsarbetet med bilen gick i maklig takt. Den stod hemma ett tag innan Stig körde den till Flodaverken där de mellan luckorna i ordinarie arbetsuppgifter tog sig an att fixa till ett virkesflak som blivit över på Volvo i Alingsås.

– Det var Robson-drivrullar mellan hjulen men dem tog vi loss. De

är nog bra men det är också lätt att förstöra däcken, anser Stig.

När byggnationen efter en längre tid var klar lackerades allt på Starks Billackering i Alingsås och i kranhyllsorna hängdes en Jonsered Super Zäta timmerkran med tillverkningsnummer 13 som han tidigare hade fått av Stig Ekeborg på Jonsered. Den 23 januari 2008 registrerades lastbilen äntligen in igen.

Stigs Volvo F89 är visserligen huvudrollsinnehavare under dagens besök, men det är alltid intressant att ta en liten kik i andras garage. Och Stigs tillhör inte undantagen. En 1950-tals Opel i uselt skick står gömd bland bråte.

Den fick Stig för ett jobb som den tidigare ägaren inte kunde betala med kontanter. Uppe på ett lastbilsflak står en fin Chevrolet från 1929 som får ut och lufta sig när brudpar vill bli körda.

Men mest uppmärksamhet får ändå lastbilen som den står på – en grön Volvo LV123 Rundnos inbäddad bland olika prylar och andra bra-att-ha-grejer. Det är en före detta brandbil av årsmodell 1948 som Stig renoverade i slutet av 1970-talet.

Bakre delen av den bussliknande karossen togs bort och ersattes av ett lokalt hopsnickrat tippflak. Stig berättar att Rundnos faktiskt har varit till Stockholm tre gånger under modern tid.

Två flyttlass och en gång till Hägersten med två stora lådor.

– Min pappa hade flera Rundnos-Volvo under årens lopp. Bland annat en med 90-hästars toppventilsmotor som lastade 4.890 kilo, berättar Stig.

Med den körde han brännertorv från Magra och Jordala till regementena i Uddevalla och Kvi-berg i Göteborg, och med fodervaror som returlast.

Stig berättar också att skolgången varade i sju år men att det bara blev enstaka dagar i veckan då hans far ansåg det viktigare att han åkte med i lastbilen för att hjälpa till.

– Det var en del väsen med Skolestyrelsen. En dag sa han att om

► det står en ersättare i korsningen klockan sex morgonen så får jag åka till skolan, men det stod ingen där och väntade. Det var självklart mycket roligare att åka ner till Göteborg än att sitta i skolbänken, erkänner Stig utan omsvep.

Man fick plocka av och på allt för hand och på Centralföreningen i Göteborg kunde man få stå i flera timmar och vänta. Dagar då det gick bra hann man två resor och då kunde det bli 400 kronor på en dag. Det var stora pengar för 60-70 år sedan.

Stig bjuder på en åktur i det vackra vädret och när vi ändå är ute passar han på att hämta lite rundvirke som ska sågas upp för att bli plank till sonens husbygge.

På väg mot skogen berättar Stig om sin chaufförs- och åkarbakgrund. Han började på ett sågverk i Vagnshed där de hade en timmerbil som han följde med.

Snart flyttade Stig till Alingsås där han tog jobb på en trävaruaf-fär. Efter några år hamnade han på Antens Sågverk där han skulle vara kvar under många år.

Där hade de en tvåaxlig Bedford och en gammal Scania-Vabis Regent med boggi.

– Jag körde bland annat hus till Göteborg och exportplank till Uddevalla, Göteborg och Varberg. När de kring 1960 skulle byta bort de två bilarna till en tvåaxlig bil med kända försedd med svängbara bankepar tyckte direktören på Antens Sågverk att Stig lika gärna kunde ta över bilen med en gång och därmed bli egen åkare.

På Kvarnabo Trä beställde de samtidigt en likadan Volvo Titan med kända. Stig fortsätter:

– De och Antens Sågverk begrep ingenting om bilar och försäljaren ville sälja. Det var värdelösa grejer och om det kom minsta snökorn så slirade det direkt!

Lite bättre det när man byggt en anordning där man kunde hänga upp kända bak.

– Men hade jag fått vara med direkt så skulle jag köpt en riktig boggibil istället.

Innan tillståndet var klart blev det närbkontakt med lagens långa arm.

– Poliserna tog mig. Men bil-försäljaren var häändig. Han köpte med sig några brännvinsflaskor och åkte till Vänersborg och delade ut till gubbarna. Sedan hade jag mina tillstånd, berättar Stig.

Antens såg gick så småningom i konkurs men Stig fortsatte sin

Under hyttgolvet på 89:an sitter en 330-hästares turbomotor. Den går som en klocka och protesterar inte det minsta mot backarna.

verksamhet. Fem skogsbilar avverkades, alla Volvo och mest F89:or.

Under en period bedrev företaget också taxitrafik och 1973 registrerades Stig Svenssons Åkeri som aktiebolag.

Tillbaka till nutiden; Stig klättrar smidigt upp i Jonseredskranen och lägger vant på stockarna mellan stakarna. Det märks att han har många timmar bakom sig vid spakarna men skogskörningar har inte alltid varit Stigs melodi.

Kring skiftet mellan 70- och 80-tal slutade han med virkesbilar och slog sig in i dragbilsbranschen, något som höll i sig fram till pensionen. Under flera år hade åkeriet två bilar och Stig körde tillsammans med sonen Sören i varsin FH-Volvo.

Nu är det ett tag sedan Stig på heltid plockade mil på vägarna.

För tio år sedan gick han i pension och idag är det Sören som drar trailer med en Volvo FH480 medan Stig avnjuter sin lediga tid. Men då och då rycker han in och gör några trailerbyten i hamnen.

Just idag rattar han som sagt en betydligt äldre Volvo.

– Många undrar hur man kan köra med en sådan gammal bil, det hoppar och brummar. Men jag har kört så många sådana bilar så skulle jag få en resa till Sundsvall åker jag direkt, förklarar Stig på fullaste allvar.

Vi rullar varsamt fram, upp och ner för backarna på den smala grusvägen. Stig tar det försiktigt då folk har en förmåga att köra för fort på skogsvägarna.

Polisen använder den också som övningssträcka med sina polismotorcyklar och kan komma farande genom kurvorna rätt var det är. Många trafikanter gillar att leka rally på vägen och en gång i tiden var det på riktigt då Midnattssolsrallyt gick alldeles utanför husknuten på villan.

Stig saktar in extra vid en av kurvorna som för någon kilometer sedan ändrat skepnad från asfalt-till grusväg.

– Det var här som Erik Carlsson På Taket slog runt, berättar Stig och pekar på svängen med hela handen. Jag tror att det var Midnattssolsrallyt 1962. Vi var åtta-tio stycken som

välte upp bilen så att han kunde fortsätta med sin Saab.

Under hyttgolvet på 89:an sitter en 330-hästares turbomotor. Den går som en klocka och protesterar inte det minsta mot backarna även om det inte är någon racer.

– En gång på 1970-talet ställde jag upp på draggracing med lastbil, berättar Stig och lyser upp.

Det var med en av hans första F89:or som först varit inne hos en specialist på att ställa in motorer och dieselpumpar.

– Vi körde 400 meter på flygfältet i Vårgårda. Det första racet vann jag och en Scania det andra, men de påstod efteråt att jag tjuvstartat. Jag tror att de hade bestämt i förväg att Scania skulle vinna, säger Stig lite bittert.

Volvomotorerna har det varit lite problem med de läckt vatten.

– Men bakom motorn har det mycket sällan funnits någon anledning till att bogserat hem en Volvo, förklarar Stig som däremot inte har haft några bekymmer med sin F89 även om små fel självklart uppstår då och då.

– Sedan skulle jag vilja ha i ett nytt motortäcke, men man hinner inte med hur mycket som helst. Man har ju vedskörden att ta hand om också. Snart har jag ved så jag klarar mig i två-tre år.

– Jag är innerligt tacksam att jag är som jag är som 78-åring, det är inte så många som är igång då. Jag tar mig upp på flaket och kranen utan några problem men ska jag gå längre får jag ont i höften, erkänner Stig när han klättrar ner från förarplatsen efter sitt dagsverke.

I morgon ska han vidare med stockarna och snart vet nog fler vem det är som kommer dundrande med en fin Volvo F89 i trakterna kring Alingsås, Sollebrunn och Vårgårda. □

Fakta

Bil: Volvo F89 6x2, 1972
Motor: Rak 6:a, 330 hk.
Antal växlar: 16.
Hytt: Sovhytt.
Påbyggnad: Bankar, stakar och kranhylsor.
Tjänstevikt: 10.520 kg.
Maxlast: 12.180 kg.

Volvos 12-litersmotor kom med F89 1970 och hade 330 hästkrafter vilket räckte gott på den tiden.

Stig har kört lastbilar i hela sitt liv och nästan uteslutande av fabrikatet Volvo.

Interiören i 89:an är i det närmaste helt orörd och andas 1970-tal.

Stigs pappa hade Rundnos-Volvo så självfallet har Stig också en sådan i garaget.